

QISHKI BOG' QURILISHI VA O'STIRILADIGAN GULLAR

To'rayeva Nilufar Nortoqi qizi

Termiz davlat universiteti

"Arxitektura va qurilish" fakulteti o'qituvchisi

Anatatsiya: *Tabiiy quyosh issiqligi, yoritish tizimlari, suv ta'minoti, qishki bog'ning dizayni, qishki bog'i bo'lgan uylarning loyihalari.*

Kalit so'zlar: *Buffer, yashil zona uy, klassik uslub, Yapon uslubi.*

Xususiy uyda, kvartirada, yozgi uyda yoki balkonda qishki bog' butun yil davomida yozning bir qismidir. Go'zallik va dam olish uchun qulay joy yaratish jiddiy muhandislik yechimini amalga oshirishni o'z ichiga oladi va loyihani yaratishdan tortib to amalga oshirishgacha bo'lgan barcha bosqichlarda ehtiyotkorlik talab qiladi. Qishki bog' ma'lum bir maqsadga ega bo'lgan xonadir. Bu ekzotik, yopiq va issiqlikni yaxshi ko'radigan o'simliklarni joylashtirish uchun xizmat qiladi, tabiiy quyosh issiqligi va yorug'ligidan eng oqilona foydalanish bilan maxsus isitish, suv ta'minoti va yoritish tizimlarini talab qiladi. Odatda bu metall, alyuminiy, yog'och yoki metall-plastmassa ramkadagi shisha tuzilishi. Bu teras shaklida yashash xonasining davomi bo'lishi mumkin. Qishki bog' alohida bino emas, balki uyning ajralmas qismidir. Atmosfera ta'siridan (yomg'ir va shamol) shisha tom va devorlar bilan himoyalangan. Gullarning go'zalligi va xushbo'yligi inson asab tizimiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Yashil zona bir qator ijobiy funktsiyalarni bajaradi. Qishki bog'ni qurish uchun keng uy yoki hovli bo'lishi shart emas. Hatto kvartiraning balkonida yoki lodjiyasida ham qulay yozgi burchak yaratishingiz mumkin. Xususiy uydagi qishki bog'ning paydo bo'lishi.

Miloddan avvalgi IV-ming yillikdayoq birinchi qishki bog' paydo bo'lgan. Qadimgi Misr saroylaridagi tosh vazalar tasvirlangan suratlar bundan yaqqol dalolat beradi. Misrliklarning izdoshlari qadimgi rimliklar bo'lib, ular derazalarga mini-bog'larni joylashtirishni boshladilar. Qishki bog'lar Evropaga XI -asrda etib kelgan. Gollandiya qiroli Uilyam o'z saroyida gulli issiqxona tashkil qildi. Ko'p o'tmay, "apelsin uylari" paydo bo'ldi - bu sitrus mevalari butun yil davomida gullaydigan binolar. Lyudovik XIV davridagi Versaldagi apelsinlar tarixdagi eng go'zal hisoblanadi va hozirgi kungacha saqlanib qolgan. Potsdam Sanssouci saroyining issiqxonalari ham mashhur.

XVIII-asrda sitrus mevalari tropik o'simliklar o'rnini egalladi. Qishki bog'lar XIX-asrga qadar hashamatli hisoblangan, Nataniel Uord shisha gumbaz ostida o'simliklar etishtirishga harakat qilgan. 1854 yilda ingliz Jozef Pakston zamonaviy qishki bog'ning prototipi bo'lgan Kristal saroyini qurdi. Bugungi kunda deyarli har bir kishi uyga qishgi bog'ni birlashtirishi mumkin. Bundan tashqari, u balkonga yoki terassaga joylashtirilishi mumkin. Uydagi qishgi bog'ning asosiy maqsadi tafakkurdan zavqlanishdir. Suvli ko'katlar, kichik daraxtlar, yorqin gullarning go'zalligi va ularning xushbo'yligi. Bog'ning shisha ostidagi mikroiqlimi oqilona

tanlanadi, bu madaniy o'simliklarga ham, odamlarning farovonligiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Qurilish va obodonlashtirishning barcha qoidalariga qat'iy rioya qilingan taqdirdagina bunday uyg'unlikni yaratishingiz mumkin. Qishki bog'ning dizayni, qayerda joylashganidan qat'i nazar, shaffof, yetarlicha yoritilgan, estetik jihatdan yaratilgan va tashqi omillarga chidamli bo'lishi kerak. Qishki bog'i bo'lgan uylarning ko'plab loyihalari mavjud bo'lib, ular ularni asosiy xona bilan birga qurishni o'z ichiga oladi, ammo o'simliklarni etishtirish uchun shisha binolar ko'proq mashhur. Qishki bog'ning eng maqbul tomoni sharqdir. Ushbu zonadagi struktura qizib ketmaydi. O'simliklar kerakli narsalarni oladi ertalabgi issiq quyoshdan. G'arbiy tomon ham juda maqbul va muvaffaqiyatli, ikkinchisi optimal. Ammo bunday joylashtirish loyihasi, ayniqsa yozda, ortiqcha issiqlikka duchor bo'ladi va shuning uchun qo'shimcha sug'orishni talab qiladi. Janub tomoni ko'pincha qishgi bog' uchun eng mos deb hisoblanadi. Bu fikr juda noto'g'ri. Uyning janubi qishgi bog' uchun yaroqsiz hududdir. To'g'ridan-to'g'ri quyosh nuri, ayniqsa yozda, o'simliklarning haddan tashqari qizib ketishiga yordam beradi. Bunga yo'l qo'ymaslik uchun qo'shimcha shamollatish va sug'orishni ta'minlash kerak bo'ladi. Shuni ta'kidlash kerakki, qish vaqtida janubiy bog'da issiqlik yaxshi va uzoq vaqt saqlanadi.

Shimoliy. Bu tomondagi bog' faqat boshqa muqobil bo'lmaganda istisno sifatida joylashtiriladi. Bu zonada issiqlikning to'planishi eng kam, shuning uchun ehtiyot bo'lish kerak qo'shimcha tizim isitishdan. Quyosh nurlari ham minimal bo'ladi. Shuning uchun, bunday bog'da soyani yaxshi ko'radigan o'simliklar ekiladi. Amalga oshirilgan funktsiyaga va uning joylashgan joyiga qarab, qish bog'i bir necha turga ega.

Bufer - bu sirlangan teras yoki veranda shaklida uyga biriktirilgan qishki bog'. Mini-variant vestibul yoki balkon. Xususiy uydagi qishki bog' - bu to'liq yoki qisman sirlangan maxsus ajratilgan xona yoki xonaning bir qismi. Bu yashash xonasi yoki ovqat xonasi bo'lishi mumkin.

Uyning issiqxonasi - bu ekzotik o'simliklar etishtiriladigan sun'iy mikroiqlimga ega bo'lmagan turar-joy kengaytmasi. Uyga to'rtburchak qish bog'i kengaytmasi. Ushbu dizayn universal va eng mashhur variantdir. Binoning shaffof tomi bor. Burchakli. Yashil zona uyning tashqi burchagiga kengaytma yordamida yaratilishi mumkin. Ikki tomonlama bino. Ushbu parametr uyning ichki burchagiga kengaytmani o'z ichiga oladi. Kengaytmaning yana bir nomi - to'rtta nurli yoki gable tomi bilan birlashtirilgan chorak ko'pburchak.

Uch fasadli dizayn yorug'lik nuqtai nazaridan eng samarali hisoblanadi. Kengaytmaning uchta devori shisha, to'rtinchisi - asosiy binoning devorlaridan biri. Qishgi bog' uyga ulashgan struktura yoki asosiy xonaga koridor yoki shisha o'tish yo'li bilan bog'langan alohida bino. Har bir variant isitish, suv ta'minoti va shamollatish tizimlarini loyihalash va qurishga ta'sir qiladi.

Shiyp on kengaytmasining tomida bitta tom qiyalik bor minimal nishab 10°. Quruvchilar kamida 25 ° burchakni saqlashni tavsiya qiladilar va eng maqbul 45 °. gable tomi, qoida tariqasida, ikkita qiyalik, blokli kengaytmalar - uch yoki undan ortiq tom yonbag'irlari mavjud. Gazebo ko'rinishidagi qishgi bog'larning loyihalari juda keng tarqalgan, ularning tasnifi yuzlar soniga va kengaytirish usuliga bog'liq:

- ko'p qirrali;
- olti burchakli;
- uchburchak.

Qishki bog'ning dizayni. Qishki bog'ning estetik funktsiyasi uslubga muvofiqlikni nazarda tutadi. Qishki bog' uchun bir nechta eng keng tarqalgan uslub variantlari mavjud. Klassik uslub. Bir xil iqlim zonasida o'sadigan ko'plab o'simliklar bilan keng xonada issiqxonaning joylashishini nazarda tutadi. aniq simmetriya, qat'iy dizayn - klassikaning o'ziga xos belgisi. Bunday bog'ni bezash elementi to'tiqushlar yoki kataklardagi kanareykalar yoki baliqli hovuz bo'lishi mumkin. Kenevir, snags, toshlar, kichik daraxtlar dekor sifatida xizmat qiladi.

Yapon uslubi. Bo'sh joy mavjudligi yaxshi shamollatish, ixchamlik va assimetriya - yapon qishgi bog'ining asosiy farqlovchi xususiyatlari. Shu bilan birga, tashqi ko'rinishdagi soddalik talab qiladi, professional yondashuv uning yaratilishida. Yuqori texnologiyalar. Ekzotik o'simliklar, aniq geometriya. Dizaynda beton, metall va estrodiol materiallar qo'llaniladi. Shisha qishki bog'ni qurishda ishlatiladigan asosiy materiallardan biridir. Loyihalashda ham, ushbu materialning juda og'irligi va qo'llab-quvvatlovchi tuzilishga ma'lum bir yuk yaratishi mumkinligini hisobga olish kerak, u shamol va qor ta'sirida ham ortadi. O'tish joylarida kutilgan yuklar metall-plastmassa shisha konstruksiyalar bilan bir xil usul bo'yicha hisoblab chiqiladi, bu erda post-transom tashuvchilarning birlashtiruvchi aloqasi bo'lib xizmat qiladi. Issiqlik xususiyatlari turar-joyning oynalanishiga mos keladi. Shisha yoki polikarbonat olti oydan ko'proq vaqt davomida - bahorning o'rtasidan kuzning o'rtalariga qadar etarli issiqlikni to'plashi mumkin. Sovuq havoda siz samarali isitish haqida qayg'urishingiz kerak. Isitish usulini tanlashda xonaning o'lchamini va etishtirilgan o'simliklar turini hisobga olish kerak. Agar bu balkonda kichik issiqxona bo'lsa, unda oddiy isitgich etarli, agar qishki bog' xususiy uyda bo'lsa, unda siz isitish tizimisiz qilolmaysiz. Elektr isitgichlar. Ularning harakatchanligi, o'rnatish qulayligi va kerak bo'lganda foydalanish jihatidan qulay. Shu bilan birga, operatsiya katta moliyaviy xarajatlarga olib keladi. Tez-tez ishlatish havoni quritadi, bu o'simliklarga salbiy ta'sir qiladi.

Konditsionerlar va isitgichlar NUJ. Ularning yordami bilan siz havoni haddan tashqari quritmasdan haroratni tartibga solishingiz mumkin. Suv isitish ko'pincha xususiy uyda qishki bog'lar va teraslarni isitish uchun ishlatiladi. Bunday tizim asosiy isitish tizimiga ulanishni o'z ichiga oladi, bu esa o'rtasidagi farqlarsiz doimiy haroratni saqlashga imkon beradi yashash xonalari va bog'. Bu terasta dam olish uchun ajoyib joy. Isitish quvurlarining devorlar bo'ylab joylashishi devorlarni va tomni muzlashdan himoya qiladi.